

- ▶ 2014 van start moeten gaan, maar dat vereenvoudigt de zaken niet, integendeel.

Parallel daarmee lijkt Smet, net als zijn voorganger, vruchteloos te sleuren aan het dossier van het buitengewoon onderwijs en de leerzorg. Het plan om een groeiende groep kinderen met beperkingen en leerstoornissen de keuze te laten tussen een buitengewone of een gewone school blijft op weerstand stuiten omdat er geen waarborgen voor de financiering zijn. De goedkeuring door het Vlaams Parlement in 2009 van een VN-verdrag over de rechten van mensen met een han-

+31.000
kleuters in 2020

+35.000
kinderen in
basisscholen
in 2020.

dicap verandert daar voorlopig weinig aan.

Een belangrijke onderwijsinhoudelijke impuls voor het basis- en secundair onderwijs geeft de minister intussen zelf, met zijn in juli door de Vlaamse regering goedgekeurde 'talennota'. Die trekt een streep onder een door Smet zelf uitgelokte discussie over Frans of Engels als tweede taal (beide talen worden evenwaardig behandeld) en voorts gaat heel veel aandacht naar het Standaardnederlands (alleen in het kleuteronderwijs maakt ook een andere thuistaal deel uit van een 'rijke taalom-

CD&V: 'We moeten voorzichtig hervormen'

CD&V heeft een eigen visienota over de hervorming van het secundair onderwijs geschreven.

'Er is een positieve ingesteldheid tegenover een hervorming van het secundair onderwijs, maar er blijven veel vraagtekens. Duidelijk is dat een loutere aanpassing van de structuren niet zal volstaan. Het leerplichtonderwijs moet in zijn geheel bekeken worden. Ook knelpunten in het basisonderwijs moeten aan bod komen. Hetzelfde geldt voor de aansluiting tussen het secundair onderwijs, met op dit ogenblik 800 studierichtingen, en het hoger onderwijs. De opleiding en werkvoorwaarden van de leerkrachten kunnen evenmin onbesproken blijven. Stappen vooruitzetten voor al die punten kan niet zonder dialoog en draagvlak. Om een echt antwoord te bieden op de problemen die aan de orde zijn, moeten we voorzichtig hervormen.' Dat zegt Vlaams Parlementslid Kathleen Helsen (CD&V).

In april en mei organiseerde Helsen samen met de studiedienst van haar partij in de vijf Vlaamse provincies een luisterronde in het secundair onderwijs. De neerslag daarvan is een stevig onderbouwde visienota over de hervorming van dat onderwijs. Daarmee zal CD&V in de komende maanden het debat met minister van Onderwijs Pascal Smet stofferen. Tijdens de luisterronde legden een 500-tal directieleden, leerkrachten, ouders, leerlingen en vertegenwoordigers van vakbonden en werkgeversorganisaties hun bekommernissen en suggesties voor. Dat resulteerde in tien

KATHLEEN HELSEN *Zittenblijven moet de uitzondering worden.*

prioritaire aandachtspunten. Zo wordt geoordeeld dat het onderwijs te veel op kennis en te weinig op de competenties van leerlingen gericht is. Techniek zou ook meer aan bod moeten komen in de algemene vorming. Scholen worstelen voorts met een toenemend aantal zorgvragen. De veranderende houding en leefwereld van jongeren, schoolmoeheid en het feit dat 15 procent van de leerlingen het secundair onderwijs zonder kwalificatie of diploma verlaat, zijn andere aandachtspunten. Bij de studie(keuze)begeleiding van leerlingen ligt de klemtoon nu ook meer op het halen van leerplandoelstellingen dan op de mogelijkheden van de leerlingen. Vraagtekens worden eveneens geplaatst bij het profiel van studenten die voor de leerkrachtenopleiding kiezen en bij de intellectuele bagage van jonge

leerkrachten. Klassieke klachten gaan over de ingewikkelde regelgeving en de verouderde schoolinfrastructuur.

Bij de lessen die Helsen uit deze lijst trekt, valt het op dat ze niet alleen met een pleidooi voor een 'voorzichtige' hervorming aansluit bij de inzichten van onderwijspecialist Jan Van Damme (K.U.Leuven). Helsen: 'Een goede opvolging van de kinderen van in het kleuteronderwijs is onontbeerlijk. En in het lager onderwijs is het vierde leerjaar een scharniermoment. Als dan niet goed wordt ingespeeld op de uiteenlopende interesses, noden en mogelijkheden van de leerlingen, dreigt al een eerste keer schoolmoeheid: bij de zwakkere leerlingen, die achterstand oplopen, en bij de sterkere kinderen, die te weinig uitgedaagd worden. Om een vlotte overgang tussen basis- en secundair onderwijs

mogelijk te maken moet differentiatie in de aanpak dan al het motto zijn.'

Die lijn wordt in de CD&V-nota doorgetrokken in de brede en algemene vorming die in de toekomst voor de eerste graad van het secundair onderwijs gepland is. 'Die algemene vorming moet inspelen op wat leerlingen nodig hebben, want elk kind leert verschillend. Ze moet theoretisch en praktisch zijn en ze moet de linker- en rechterhelft van de hersenen – of het logisch-mathematische én het creatieve – prikkelen. Didactisch en pedagogisch is dat een enorme uitdaging', aldus Helsen. Ze acht dat niet mogelijk zonder een brede schoolwerking ('die het leven binnenhaalt') en zonder een schoolbeleid om leerkrachten – jong of al ervaren, individueel en in team – permanent te 'professionaliseren'.

'Differentiatie' en 'breed evalueren' zijn volgens Helsen ook het alternatief voor 'een selectie op basis van tekorten van leerlingen'. Onderwijsloopbaanbegeleiding en ouderbetrokkenheid zijn andere slagwoorden en zittenblijven mag geen optie meer zijn. Helsen: 'Dat kan alleen nog als een kind bijvoorbeeld heel lang afwezig is wegens ziekte. Maar als een heel schooljaar met een leerling gewerkt is, moet zo'n negatieve ervaring vermeden worden. Dat kan met een andere leerwijze of een ander leertraject, een tweede leerkans voor zaken die een leerling onvoldoende onder de knie heeft, of een zomerschool met extra leeransen.'

BERT VAN DEN BROUCKE/PHOTONNEWS